

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2012. szeptember 20. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az emberölés büntette miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a **Szegedi Törvényszék** 2012. március 6. napján kihirdetett **1.B.454/2011/49.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a

az alábbiak szerint:

A Bjk.233/2011/28., 33-36., 38., 40., 42-43., 45-46. tételszám alatt nyilvántartott bűnjelek elkobzására vonatkozó rendelkezést **m e l l ő z i**, azok lefoglalását **m e g s z ü n t e t i** és megsemmisítésüket **r e n d e l i e l**.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **h e l y b e n h a g y j a** azzal, hogy az elsőfokú eljárás során felmerült, és a vádlott által fizetendő bűnügyi költség összege helyesen: **1.524.034.-(egymillió-ötszázhuszonnégyezer-harmincnégy) Ft.**

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe **b e s z á m í t j a**.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült **12.000.-(tizenkettőezer) Ft** bűnügyi költség megfizetésére az államnak, a Szegedi Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntetében [Btk. 166. § (1) bekezdés (2) bekezdés d) pont] és ezért 16 év fegyházra és 10 év közügyektől

eltiltásra ítélte. Rendelkezett a vádlott által 2010. augusztus 25. napjától 2012. március 6. napjáig előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról. Az eljárás során lefoglalt bűnjelek közül a lécdarabokat és esernyődarabokat elkobozta, míg az egyéb bűnjelek lefoglalásának megszüntetése mellett azokat részben a vádlottnak, részben (sértett hozzátartozójának neve) mint a sértett hozzátartozójának kiadni rendelte, a fennmaradó bűnjelek megsemmisítéséről rendelkezett és kötelezte a vádlottat 1.524.034,- forint bünyügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést, elsődlegesen bizonyítottság hiánya okából történő felmentésért, másodlagosan eltérő minősítés érdekében, a vádlott bűnösségének az emberölés alapesetében történő megállapításáért, míg harmadlagosan a kiszabott büntetés jelentős enyhítése érdekében.

A vádlott és védője a fellebbezés indokolása során további bizonyítási indítványokat terjesztettek elő, melyben további személyekre kiterjesztően a szagazonosítás elvégzését és ezen személyek vonatkozásában DNS vizsgálatok elrendelését indítványozták. Ezen túlmenően a védő az eljárás során korábban már kihallgatásra került tanúk újbóli kihallgatására tett indítványt. A védő a fellebbezés indokolásában hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság több eljárási szabályt megsértett, melyek miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése is indokolt lehet.

A fellebbviteli főügyészség átiratában a vádlott és védője által bejelentett fellebbezéseket minden irányban alaptalannak tartotta, eljárási szabálysértést észrevételezett, és kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállásban szerepeltetett a jogi indokolásba tartozó megállapítást. Indítványozta a súlyosító körülményeket kiegészíteni az életelleni bűncselekmények elszaporodottságával, és észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság a fegyházbüntetés jogszabályi alapját pontatlanul jelölte meg. Összességében az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A fellebbezések minden irányban alaptalanok, a fellebbviteli főügyészség észrevételei túlnyomórészt helytállóak voltak.

Az ítélet tábla a Be. 348. § (1) bekezdése alapján eljárva az ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül és ennek keretében megállapította azt, hogy az elsőfokú bíróság hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértéstől mentesen folytatta le eljárást.

Osztotta az ítélet tábla a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett akkor, amikor a 2011. október 18. napján megtartott tárgyaláson **I. sz. tanú**, illetőleg a 2011. november 17. napján megtartott tárgyaláson **II. sz. tanú** és az 1. számú tanú kihallgatása során a Be. 554/N. §-ában foglalt

sorrendtől eltérően - bár nevezett tanúk kihallgatására vonatkozó indítványt a vádirat tartalmazta - a tanúk kihallgatását nem az ügyész, hanem a tanács elnöke kezdte és az ügyész csupán a védőt követően intézett nevezett tanúkhöz kérdést.

Egyetértett az ítéletábra azzal is, hogy ezen eljárás szabálysértés az ügy érdemére kihatással nem bírt.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során a tényállás felderítési kötelezettségének eleget tett, azaz a vád tárgyát képező tényekre vonatkozóan az elbíráshoz szükséges körben és mélységben a bizonyítást felvette. A törvényszék a védelem által előterjesztett több bizonyítási indítványt is elutasított, azonban a bizonyítási indítványok elutasításának kellő okát adta az ítéletben, annak indokaival az ítéletábra is egyetértett.

Egyebekben az elsőfokú bíróság a védelem által kifejtettekkel ellentétben az indokolási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett, ugyanis részletesen megindokolta azt, hogy mely bizonyítékokat mennyiben és miért fogadott el, valamint azt is, hogy egyes bizonyítékokat miért nem vett figyelembe. Ezzel kapcsolatban megjegyzi az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság poligráfós vizsgálattal kapcsolatban kifejtett nézetével teljes mértékben egyetértett. Mint ahogyan a szagazonosítással kapcsolatban leírtakat is csupán annyiban pontosítja, hogy a Be. 184. § (1) bekezdése szerint a nyomozási cselekményen az ügyészen, a nyomozó hatóság tagján és a jegyzőkönyvvezetőn kívül csak az lehet jelen, akinek jelenlétét e törvény megengedi. A Be. 184. § (2) bekezdése, valamint a 185. § (1) bekezdése pedig taxatív felsorolja azon eljárás cselekményeket, ahol a terhelt, illetőleg a védő jelen lehet. Tekintettel arra, hogy a szagazonosítás ezen felsorolásban nem szerepel, az ítéletábra álláspontja szerint a Büntetőeljárás törvényénél alacsonyabb szintű jogszabály, jelen esetben az ORFK Bűnügyi Főigazgatójának intézkedése nem írhat elő olyan kötelezettséget, melynek megsértése olyan lényeges szabálysértésnek minősülne, amely a terhelt, avagy védő eljárás jogát oly mértékben korlátozná, hogy a Be. 78. § (4) bekezdés alapján a bizonyíték kirekesztését eredményezné.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során az iratok tartalmának megfelelő, logikus okfejtéssel teljesítette indokolási kötelezettségét, ezért a bizonyítékok mérlegelésén keresztül a tényállást támadó fellebbezés eredményre nem vezethetett.

Az ítéletábra az iratok egybehangzó adatai alapján az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alábbiak szerint kiegészítette, illetőleg pontosította.

Mellőzte az ítéletábra a tényállásból annak megállapítását, hogy **III. sz. tanú** a vádlott volt élettársa, tekintettel arra, hogy nevezett tanú nyomozás során történő kihallgatása

alkalmával úgy nyilatkozott, hogy közte és a vádlott között szerelmi kapcsolat valóban fennállt, azonban élettársi kapcsolat nem jött létre közöttük, míg nevezett tanú tárgyaláson történő meghallgatása során ezzel összefüggésben nyilatkozatot nem tett. Erre figyelemmel tévedett az elsőfokú bíróság akkor, amikor nevezett tanút a Be. 82. § (1) bekezdés a) pontja alapján mint vádlotti hozzátartozót megillető mentességi jogra figyelmeztette, azonban tekintettel arra, hogy a tanú a vallomásmegtagadás jogával nem élt, ez az eljárás érdemét nem érintette.

Pontosította az ítélet az elsőfokú ítélet 3. oldalának 7. bekezdését akként, hogy a bántalmazás során a vádlott a sértettet egy 190 cm hosszúságú, 20 cm széles és 2 cm vastag léccel és más eszközzel bántalmazta.

Észlelete az ítélet az elsőfokú bíróság ítélete a 4. oldal 1. bekezdésében nyilvánvaló elírás folytán pontatlanul tartalmazta a tüdő bordatörések miatti sérülésére vonatkozó megállapítást, az helyesen **áthatoló** sérülés volt.

Mellőzte a tényállásból az ítélet az elsőfokú ítélet 4. oldalának 5. bekezdésében rögzített megállapításokat figyelemmel arra, hogy azok a jogi indoklásba tartoznak.

A törvényszék tényállása a fenti pontosításokkal, illetőleg kiegészítéssel immár megalapozott lett, melyet az ítélet az elsőfokú ítélet alapjául elfogadott.

Tekintettel arra, hogy egyrészt az elsőfokú bíróság az eljárása során nem vétett olyan eljárási szabálysértést, melynek orvoslására másodfokon helye lenne, másrészt megalapozott tényállás mellett a további bizonyítás felvételére nincs törvényes lehetőség, ezért az ítélet az elsőfokú ítélet a vádlott és védő által előterjesztett bizonyítási indítványokat elutasította.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére és az e körben kifejtett érveivel a másodfokú bíróság mindenben egyetértett.

A törvényszék a vádlott által elkövetett bűncselekményt a büntető törvénynek megfelelően minősítette, azonban a jogi minősítés körében részben hiányosan tett eleget az indokolási kötelezettségének, illetőleg tévedett a vádlotti szándék formájának megállapítása során.

A megalapozott, irányadó tényállásban ugyanis rögzítésre került az, hogy a vádlott azért kereste fel az éjszakai órában a sértettet, hogy őt megverje, mely elhatározásában a vádlottat a szerelemfúltás motiválta. Ebből fakadóan a vádlott eredeti szándéka még nem a sértett életének kioltására, hanem csupán testi sértés okozására irányult. Az elsőfokú bíróság tehát elmulasztotta annak indokát adni, hogy

az irányadó tényállás mellett miből jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott által elkövetett bűncselekmény miért nem a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés 2. fordulata szerint minősülő és büntetendő halált okozó testi sértés büntette.

Az irányadó tényállásból megállapíthatóan a vádlott a sértettet egy az élet kioltására is alkalmas eszközzel közepes, illetve közepest meghaladó erővel bántalmazta oly módon, hogy legalább 11 ütést mért rá és amelynek során a sértett életfontosságú szerveit, így fejét támadta. A vádlott - maga által is tudottan - rendkívül súlyos sérüléseket okozott, majd a magatehetetlen állapotú, ezáltal segítség kérésére is képtelen sértettet magára hagyta a hajnali órákban. Mindezekből egyértelműen le lehet vonni azt a következtetést, hogy a vádlott tudatának ki kellett terjednie arra, hogy az általa kifejtett bántalmazás következtében a sértett életét is veszítheti, azonban a vádlott ebbe, azaz a sértett halálának lehetőségébe belenyugodott. Ebből fakadóan a vádlott eshetőleges szándéka kiterjedt a sértett halálára, így helyesen járt el az elsőfokú bíróság akkor, amikor a vádlott által elkövetett bűncselekményt emberölésnek minősítette. (BH 2003/138.) Rámutat ebben a körben a másodfokú bíróság arra is, hogy az eljárás adatai szerint a vádlott tudomással bírt arról, hogy a sértettet korábban zaklatták, azonban ezen alkalmakkor a lakókörnyezetéből segítséget nem kapott, melyre tekintettel a vádlott nem bízhatott abban, hogy a sértett más személytől segítséget remélhet a hajnali órákban.

Az ítéletábra véleménye szerint tévedett azonban az elsőfokú bíróság akkor, amikor ítéletében azt állapította meg, hogy a vádlott egyenes szándéka terjedt ki a sértett életének kioltására. A vádlott vallomása szerint, amikor a sértett ingatlanát elhagyta, a sértett általa is tudottan még életben volt, melyet az orvosszakértői vélemény - amely szerint a sértett a bántalmazást követően még legalább 20 percig élt - is alátámasztott. Így további bántalmazás hiányában az egyenes szándékra vonatkozóan okszerű következtetés nem vonható le, hiszen amennyiben a vádlott a sértett halálát kívánta volna, úgy semmi nem akadályozta volna meg őt abban, hogy a sértettet addig bántalmazza, amíg meg nem hal.

Osztotta ugyanakkor az ítéletábra a törvényszék különös kegyetlenséggel elkövetésre vonatkozó megállapításait azzal, hogy a jogi indokolás körében tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy nagy valószínűséggel tizenöt-husz erőbehatás érte a sértettet. Bár valóban tettek a szakértők részéről ilyen kijelentést, ezen megállapításnak csupán a bizonyítékok értékelése körében lett volna helye, tekintettel arra, hogy az irányadó, megalapozott tényállás szerint legalább tizenegy ütés volt kétséget kizáró módon bizonyítható, így ennél nagyobb számú erőbehatást a jogi indokolás körében sem lehet a vádlott terhére értékelni.

Ezen pontosítással együtt is helyes volt az elsőfokú bíróságnak a különös kegyetlenség körében kifejtett okfejtése, hiszen a vádlott a kezdetben a hasán fekvő,

alvó, ezáltal lényegében védekezésre képtelennek tekinthető sértettet a közepest meghaladó, illetőleg közepes erővel legalább tizenegy esetben ütötte meg, és ennek során sorozat-bordatöréseket, egyéb töréseket okozott, és szinte teljesen szétverte a sértett arcát. Az ítéletábra megítélése szerint ezen bántalmazás oly mértékben volt brutális, és az okozott sérülések oly mértékű fájdalommal jártak, hogy a bántalmazás befejezését követően még legalább 20 percig haldokló, magatehetetlen állapotú sértettnek az élet kioltásával szükségszerűnek együtt járó gyötrelmet meghaladó fájdalmat okoztak, így a minősítő körülmény megállapítása helyes volt (BH 2003/485.).

A bűnösségi körülmények vizsgálata során az ítéletábra azokat az alábbiak szerint kiegészítette, illetőleg helyesbítette:

Mellőzte enyhítő körülményként értékelni azt, hogy a vádlott két kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik, hiszen az irányadó tényállás szerint a vádlott senkinek az eltartásáról nem gondoskodik. Ugyanakkor, bár kisebb súllyal, de enyhítő körülményként vette az ítéletábra figyelembe azt, hogy a vádlott büntetlen előéletű (Legfelsőbb Bíróság 15. számú Irányelv IV/8.). Az elsőfokú bíróság - helyesen - súlyosító körülményként vette figyelembe azt, hogy a vádlott az elbírált bűncselekményt a vele szemben folyamatban lévő büntetőeljárás hatálya alatt állva követte el, így erre tekintettel a büntetlen előélet enyhítő körülményekből történő mellőzése kétszeres értékelést jelentett.

További enyhítő körülményként vette figyelembe az ítéletábra azt, hogy a vádlottnak csupán az eshetőleges szándéka terjedt ki a sértett életének kioltására, valamint a cselekmény elkövetése óta bekövetkezett időmúlást.

Nem osztotta az ítéletábra a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, hogy további súlyosító körülmény lenne az élet elleni bűncselekmények elszaporodottsága, tekintettel arra, hogy ennek megállapítására nincs alap.

Az így kiegészített, illetőleg helyesbített bűnösségi körülményekre is figyelemmel az elsőfokú bíróság törvényes nemű és mértékű büntetést szabott ki, melynek lényeges enyhítésére nem látott lehetőséget a másodfokú bíróság.

Észlelte az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság az általa kiszabott fegyházbüntetés jogszabályi alapját pontatlanul jelölte meg ítéletében, az helyesen a Btk. 42. § (2) bekezdés b/2. pont 1. fordulata, míg a közügyektől eltiltás jogszabályi alapja a 2010. május 1. napjától hatályos jogszabályi változásra figyelemmel Btk. 62. § (1) bekezdés és Btk. 63. § (1) bekezdés.

Észlelte a másodfokú bíróság azt is, hogy az elsőfokú bíróság a Btk. 77. § (3) bekezdésében írtak ellenére rendelkezett az eljárás során lefoglalt lécdarabok és esernyődarabok elkobzásáról, hiszen azok nem a vádlott, hanem a sértett tulajdonát képezték, ezért az azok elkobzására vonatkozó rendelkezést mellőzte és a Be. 155. § (1) és (8) bekezdése alapján lefoglalásukat megszüntette és elrendelte megsemmisítésüket.

A kifejtettekből következik, hogy az ítéletábra bár a bejelentett fellebbezéseket minden irányban alaptalanoknak találta, az elsőfokú bíróság ítéletét - azt teljes körűen felülbírálván - a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig azt a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy a törvényszék az elsőfokú eljárásban felmerült, a vádlottat terhelő büntügyi költség megállapítása során számítási hibát vétett, ezért annak összegét pontosította. E körben észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a büntügyi költségre vonatkozó rendelkezése jogszabályi alapját feltehetően elírás folytán tévesen tüntette fel az ítéletben, az helyesen a Be. 338. § (1) bekezdése.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján számította be, míg a sikertelenül fellebbező vádlottat a Be. 381. § (1) bekezdése alapján kötelezte a fellebbezési eljárás során felmerült büntügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen fellebbezési jog kizárása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2012. szeptember 20.

Dr. Mezölaki Erik s.k. a tanács elnöke, Dr. Nagy Erzsébet s.k. a tanács tagja, előadó,
Dr. Hegedűs István s.k. a tanács tagja

A Szegedi Ítéletábra Bf.II.270/2012/17. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 1.B.454/2011/49. számú ítéletének jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2012. szeptember 20.

. Mezölaki Erik s.k. a tanács elnöke